

ปุ๋ยเคมี

(chemical fertilizer)

ปุ๋ยเคมี (Chemical Fertilizer) ตามพระราชบัญญัติปุ๋ย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 หมายถึง ปุ๋ยที่ได้จากสารอนินทรีย์หรืออินทรีย์สังเคราะห์ รวมถึงปุ๋ยเชิงเดี่ยว ปุ๋ยเชิงผสม ปุ๋ยเชิงประกอบ และปุ๋ยอินทรีย์เคมีแต่ไม่รวมถึง

(1) ปูนขาว ดินมาร์ล ปูนพลาสติก ยิปซัม โดโลไมต์ หรือสารอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(2) สารอนินทรีย์หรืออินทรีย์ไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือทำขึ้นก็ตามที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการอุตสาหกรรมหรือกิจการอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ปุ๋ยเคมี แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1. ปุ๋ยเชิงเดี่ยว (straight fertilizer)

เป็นปุ๋ยเคมีที่มีธาตุอาหารหลักเพียงธาตุเดียว อาจเป็นธาตุไนโตรเจน ฟอสฟอรัส หรือ โพแทสเซียม เช่น ปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต (21-0-0) หรือปุ๋ยยูเรีย (46-0-0) ที่มีธาตุไนโตรเจนเพียงธาตุเดียว

2. ปุ๋ยเชิงผสม (mixed fertilizer)

เป็นปุ๋ยเคมีที่มีการผสมของปุ๋ยเคมีเชิงเดี่ยวมากกว่าหนึ่งชนิดเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้ธาตุอาหารตามที่ต้องการ เช่น ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ที่เป็นการผสมแม่ปุ๋ยทั้งไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม

3. ปุ๋ยเชิงประกอบ (compound fertilizer)

เป็นปุ๋ยเคมีที่ผลิตขึ้นด้วยกระบวนการทางเคมีที่ประกอบด้วยธาตุปุ๋ยอย่างน้อยสองธาตุขึ้นไป ซึ่งธาตุปุ๋ยชนิดต่าง ๆ จะอยู่รวมกันในสารประกอบเดียวกัน เช่น สารประกอบหรือแม่ปุ๋ยโพแทสเซียมไนเตรต (KNO_3) ไโดแอมโมเนียมฟอสเฟต $[(NH_4)_2 HPO_4]$ และโพแทสเซียมเมตาฟอสเฟต (KPO_3)

คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับปุ๋ยเคมี

สูตรปุ๋ยหรือเกรดปุ๋ย (fertilizer grade)

เป็นการใช้สัญลักษณ์ตัวเลขสำหรับบอกปริมาณธาตุอาหาร แสดงเป็นเปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนักของปริมาณไนโตรเจนทั้งหมด (N : Total nitrogen) ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (P : Available Phosphorus, P_2O_5) และปริมาณโพแทสเซียมที่ละลายน้ำได้ (K: Water soluble potassium, K_2O) ตัวเลขดังกล่าวจะเขียนไว้ที่กระสอบปุ๋ย ซึ่งต้องเรียง N-P-K ตามลำดับสลับที่กันไม่ได้

เรโซปุ๋ย (fertilizer ratio) หมายถึง สัดส่วนอย่างต่ำที่เป็นเลขลงตัวระหว่างปริมาณไนโตรเจนทั้งหมด ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ และโพแทสเซียมที่ละลายน้ำได้ เช่น ปุ๋ยสูตร 15-15-15 มีค่าเรโซระหว่าง N : P_2O_5 : K_2O เท่ากับ 1 : 1 : 1

